

mandsstand her i Danmark, tror jeg, det sker bedre ad indirekte Veie, saaledes at der virkelig gives Blads for stræbsomme og flittige Arbejdere i Samsundet, og saaledes, at de paa en let Maade kunne komme i Besiddelse af Jord. Vi se jo, at den Tanke mere og mere har vundet Udbredelse, at Staten skulde bortkjøbe Præstegaardsjord og udstykke den saaledes. Tid efter anden, succesive — selvfølgelig ikke paa een Tid, thi det vilde være aldeles urigtigt at kaste alle Præstegaardsjorder over Bord, saasnart man vedtog en Lov om disses Udskrivning — i Husmandslodder. Derved vilde de stræbsomme Folk kunne faae Jord at arbejde paa, thi Staten vilde være i Stand til at yde dem Kredit, saaledes at, naar de udbetalte et mindre Beløb, kunde det øvrige blive staaende i Eieendommen imod Forrentning og Afdrag. Dette tror jeg, vilde være den bedste Maade at fremhjælpe en sund og god Husmandsstand her i Landet; og det var bedre at beholde de flittige og dygtige Arbejdere herhjemme, end at de skulde reise over til fremmede og fjærne Verdensdele. Men naar denne Opfattelse er rigtig, som jeg har set gjort gjældende i „Berlingske Tidende“ og iøvrigt ogsaa i andre Blade, der have en forskjellig politisk Anskuelse fra min, men med hvilke jeg er enig i dette Punkt, forekommer det mig, at den høitærede Finantsminister og Finantsudvalget kunne begynde at vise Exemplet ved at udstykke en Del af de Landeieendomme, Staten eier, og som findes under § 2 i Finantsloven. Jeg sigter ikke til Skoveieendomme, men kun til Landeieendomme. Paa den Maade disse Eieendomme drives og efter de Udgifter, der medgaa til Bygninger og andre Foretagender, tror jeg, at det kun er et lille Nettoudbytte, Staten har af disse Landeieendomme. Det er altsaa dette, jeg vil henstille til den høitagtede Finantsminister og Finantsudvalget. — Der er talt saa meget om Trafiken fra Esbjerg over til England. Jeg skal ikke opholde mig derved, men kun bemærke, at det forekommer mig noget underligt efter den Subvention, som er givet det Selskab, der nu er i Besiddelse af denne Route, eller som Staten har leiet til at overtage den, at man ikke kan selle billigere f. Ex. fra Horsens til Parkeston end fra Horsens omkring Rjøbenhavn og Slagen til Parkeston. Det blev oplyst paa Delegeretmødet i Aarhus, at for saa vidt man kom Nord for Horsens, vilde det blive billigere først at sende Værerne til Rjøbenhavn og omlade dem der og derefter at selle Nord om Slagen, end at sende dem over Esbjerg, ad den korteste Veie. Dette forekommer mig forunderligt, og jeg

mener, at det er Finantsudvalgets Pligt, at tage Sagen i sin Haand. Kan det ikke lykkes at faae saadanne Taxter fastsatte, at det i alt Fald kan blive ligesaa billigt for den Del af Jylland, der ligger Nord for Horsens, ja ogsaa for Fyen, kort sagt, for Landet Vest for Store Belt, at forsende Værerne ad Jernbanerne til Esbjerg og derfra med Skib til England, forekommer det mig, at man maa ty til Statsdrift. Jeg er i og for sig ingen Ildtilbeder af Statsdrift; men noget Andet er det, hvor der findes et Selskab, der i og for sig paa Grund af sin Dygtighed har vundet Monopol paa Skibsfarten, kunde det maasse blive nødvendigt at ty til den, naar Selskabet ikke vil bøie sig for fornuftige Forslag fra Folkethinget og Regjeringen, og det forekommer mig ikke at være fornuftigt og billigt, naar man kan selle billigere f. Ex. fra Horsens over Rjøbenhavn forbi Slagen til England, end man kan kjøre fra Horsens til Esbjerg og derfra, selle til Parkeston. Vi maa have bedre Betingelser, dersom vi ikke skulle oprette en Konkurrence med det forenede Dampskibsselskab. Jeg slutter disse Bemærkninger med at bede det ørede Finantsudvalg om, naar det vil gjøre Noget for Husmændene, da virkelig at gjøre Noget og ikke lade det blive ved Talemaader om at give direkte Statsunderstøttelse osv., thi det vide vi bliver ikke til Noget, og er efter min Mening en urigtig Maade at hjælpe paa. Der kan ikke gives Statsunderstøttelse til enhver fattig Husmand, mange saadanne kunne ikke faa Statsunderstøttelse her i Danmark. Man har vel sagt, at Husmandskreditforeningen var ligeledes en direkte Understøttelse for dem. Der var ogsaa Tanker og Forslag fremme her i Thinget om direkte Ublaar til Husmændene fra Statskassen til fattige eller mindre bemidlede Mænd, men endel af Thinget mente det Modsatte, og de seirede ved Oprettelse af en Kreditforening. Vi maa hjælpe Husmændene; og lad os nu se, om man vil gjøre Noget for at der kan opvoxe en dygtig Husmandsstand i Danmark. Vil man det, skal man begynde med at udstykke disse Jorder, som findes paa Budgettet. Jeg vil naturligvis ikke, at det skal ske strax, men kun efterhaanden som de blive fæstledige eller Forpagtningstiden udløber. Hvad angaar Fisseriet, staar det for mig saaledes, at det, vi udrette her i Thinget med Hensyn til Vesterhavsfisseriet, hvor der fremkommer saa mange fromme Dyster, kun er Talemaader. Jeg har nu været Medlem her i ikke saa faa Aar, og i alle disse Aar have vi talt om Havneanlæg paa Vestkysten. Vi have havt en Mængde Kommissioner og Un-